

Vastine valituksiin Vaasan hallinto-oikeudelle

855/11.01.00.03/2019

OULYMP § 61

Viite: 1) Pintamon yhteisen kalaveden osakaskunnan, 2) Pertti Huuskosen, 3) Pintamojärvi-yhdistys ry:n ja Unto Kariniemen sekä 4) Pudasjärven Luonnonsuojeluyhdistys ry:n, lijoen suojeluyhdistys ry:n ja Seppo Partasen valitukset Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 27.2.2019, nro 22/2019 (Pirinojan latvavesien kääntämistä koskevan luvan muuttaminen, Pudasjärvi ja Taivalkoski, hakijana Koskienergia Koskivoima Oy).

Vaasan hallinto-oikeus varaa Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tilaisuuden antaa kirjallisen vastineenne oheisten valitusten johdosta.

Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeuteen 30.8.2019 mennessä. Vastine pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköisesti osoitteeseen vaasa.hao@oikeus.fi. Vastineessa pyydetään ilmoittamaan asian ensimmäinen diaarinumero 00375/19/5201.

Vastinepyyntö ja valitukset ovat asian liitteenä. Asian on valmistellut ympäristöjohtaja Henri Pätsi p. 0400433998.

Ympäristöjohtajan päätösesitys:

- 1) Ympäristölautakunta päättää kokouksessa antaako se vastineen Vaasan hallinto-oikeudelle valitukseen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 27.2.2019, nro 22/2019 ja mahdollisen vastineen sisällön.
- 2) Oulunkaaren ympäristölautakunta päättää, että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa, jos lautakunta päättää antaa vastineen.

Päätös: Ympäristölautakunta päättää:

1. Antaa asiassa seuraavan vastineen:

Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Oulunkaaren ympäristölautakunta antaa asiassa diaarinumero 00375/19/5201 Vaasan hallinto-oikeudelle seuraavan vastineen:

Vaasan hallinto-oikeuden on hyväksyttävä valittajien vaatimus Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 27.2.2019, nro 22/2019 päätöksen kumoamisesta ja palautettava asia aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston tulee samalla aloittaa prosessi, jossa sekä energiantuotanto- että kalankasvatustoimija veloitetaan viipymättä hakemaan toiminnalle uutta vesilain mukaista lupaa, jotta molempien toimintojen edellytykset ylipäänsä niiden aiheuttamien ympäristövaikutusten takia tulevat arvioiduiksi nykyistä lainsäädäntöä ja vesiensuojelun sitovia tavoitteita vasten.

Perustelut: Koska nykyinen toiminta asiassa esille tuotujen seikkojen perusteella selvästi heikentää ainakin osan toiminnan piirissä olevien vesistöjen ekologista tilaa, on aluehallintoviraston päätös sekä vanhan vesilain 264/1961 1 luvun 15 §:n että uuden vesilain 587/2011 1 luvun 1 §:n vastainen.

Vesilain (587/2011) 1 luvun 1 §:n mukaan lain tavoitteena on:

1) edistää, järjestää ja sovittaa yhteen vesivarojen ja vesiympäristön käyttöä niin, että se on yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä;

2) ehkäistä ja vähentää vedestä ja vesiympäristön käytöstä aiheutuvia haittoja; ja

3) parantaa vesivarojen ja vesiympäristön tilaa.

Valituksenalainen lupamuutos olisi vesilain tavoitteiden vastainen, siksi että se vaikuttaisi haitallisesti vesialueen jo nykyisellään heikentyneeseen ekologiseen tilaan. Lisäksi päätös on lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) vastainen ja perustuu liian suurin epävarmuustekijöihin sen vaikutuksista. Pintamojärvi ja sitä ympäröivä vesistö kuuluu Oulujoen – lijoen vesienhoitoalueeseen, johon sovelletaan em. lakia. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa ja turvata vesien hyvän ekologinen tila.

Oulunkaaren ympäristölautakunta huomauttaa, että lupamääräysten muuttamisen menettelyyn ja vesilain 19 luvun 5 §:n perusteella myös aineellisiin edellytyksiin sovelletaan nykyisen vesilain säännöksiä. Lupaviranomaisen on käsiteltävä tarkistamishakemus soveltuvin osin kuten lupahakemus. Vesilain 19 luvun 5 §:ssä viitataan siihen, että myös aikaisempia määräyksiä voidaan tarkistaa vesilain 3 luvun 21 §:n nojalla. Aluehallintovirasto itsekin valituksenalaisessa päätöksessään soveltaa lupaharkintapykälää tarkistamispäätösten sijaan, vaikka kyse on vesilain 3 luvun 23 §:ssä tarkoitetusta lupamääräysten muuttamisesta luvanhaltijan hakemuksesta.

Vesilain 587/2011 3 luvun 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi hakemuksesta tarkistaa lupamääräyksiä ja antaa uusia määräyksiä, jos:

1) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu haitallisia vaikutuksia, joita lupamääräyksiä annettaessa ei ole ennakoitu ja joita ei muutoin voida riittävästi vähentää;

2) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu olosuhteiden muutosten vuoksi haitallisia vaikutuksia, joita ei muutoin voida

riittävästi vähentää;

Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) 1 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisen yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä ja Itämeren tilaa, ettei pintavesien ja pohjavesien – tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä sekä 2 momentin mukaan lain tarkoituksena on, että vesienhoidon järjestämisessä otetaan huomioon vesien laadun lisäksi vesien riittävyys, vesien kestävä käyttö, vesipalvelut ja niiden taloudellinen selvitys, tulvariskien hallinta, vesien virkistyskäyttö, vesien välityksellä leviävät taudit sekä vesiekosysteemien suojelu ja vesiekosysteemeihin suoraan yhteydessä olevien maaekosysteemien ja kosteikkojen suojelu.

Saman lain 4 luvun 21 §:n mukaan vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteena on, että:

1) pinta- ja pohjavesimuodostumien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä;

Säännöstelylupaehtojen helpottaminen aluehallintoviraston päättämällä tavalla ei edistä EU:n vesipuitteidirektiivin mukaisten Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuosille 2016-2021 asetettujen tavoitteiden toteutumista, vaan päinvastoin heikentää niitä.

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää erikoisena myös tilannetta, jossa toimijan todetaan omalla päätöksellään lopettaneen seurannan toteuttamisen. (Valituksenalaisen päätöksen s. 6: *Hakijan käsityksen mukaan seurannat on lopetettu yhtiön edeltäjän toimesta tarpeettomana vuonna 2006.*)

Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen käytettävissä ei ole asiakirjoja, joiden perusteella se voisi arvioida onko ELY-keskus laiminlyönyt nykyisen lupamääräysten valvontavelvoitetta tai sitä ovatko valvonnassa tehdyt havainnot johtaneet riittäviin toimenpiteisiin.

2. Tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.